

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Hodnocení hospodaření vybrané obce

Miroslav Tesárek

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Miroslav Tesárek

Ekonomika a management

Název práce

Hodnocení hospodaření vybrané obce

Název anglicky

Economy of selected municipality

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je rozbor hospodaření obce Horoměřice za dané období a následná analýza, která by mohla obci pomoci v oblasti hospodaření (zhodnocení příjmů a výdajů). Dále je cílem prozkoumat možnosti dalšího rozvoje dané obce, vzhledem k jejímu rychlému nárůstu počtu obyvatel.

Metodika

Práce zaměřena na hodnocení úrovně hospodaření vybrané obce. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. První část je teoretická a zabývá se stručnou charakteristikou obce, jejími orgány, příjmy a výdaji. Informace jsou převzaty z odborné literatury a na základě vlastního zpracování. Druhá část je praktická. Zabývá se zhodnocením hospodaření obce Horoměřice a vyhodnocením závěrů, které z toho plynou. Hlavním zdrojem informací jsou účetní doklady obecního úřadu Horoměřice a poznatky z odborné praxe.

Doporučený rozsah práce

40-60 stran

Klíčová slova

obec, orgány, rozpočet, příjmy, výdaje, finance, hospodaření

Doporučené zdroje informací

MARKOVÁ, Hana. 2000. Finance obcí, měst a krajů. Praha: Orac. ISBN 80-86199-23-1

PAVLÁSEK, Vlastimil. 2010. Veřejné finance a daně v České republice. Plzeň: Nava. ISBN 978-80-7211-360-6

PEKOVÁ, Jitka. 2011. Finance územní samosprávy teorie a praxe v ČR. Praha: Wolkers Kluwer. ISBN 978-80-7357-614-1

TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. 2019. Rozpočet a rozpočtový proces. Nové Město n. Cidlinou: Print Studio Panejo. ISBN 978-80-905420-8-2

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 1. 12. 2021

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 12. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 10. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Hodnocení hospodaření vybrané obce" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2022

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu bakalářské práce panu prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za vstřícný přístup, věnovaný čas a odborné rady, které mi byly velice užitečné při zpracování této bakalářské práce.

Hodnocení hospodaření vybrané obce

Abstrakt

Cílem práce je zhodnotit a analyzovat hospodaření obce Horoměřice za období let 2016-2020. Práce je rozdělena na dvě části, a to na teoretickou a praktickou.

Část teoretická je soustředěna na obecné vymezení obce, jejích orgánů, rozpočtu, majetku a závěrečného účtu. Poznatky jsou čerpány především z odborné literatury.

Praktická část se zabývá charakteristikou obce Horoměřice, podrobnou analýzou příjmů a výdajů ve sledovaných letech, a v poslední řadě jsou zde uvedeny návrhy na zlepšení jak hospodaření, tak občanské vybavenosti obce Horoměřice.

Klíčová slova: obec, orgány, rozpočet, příjmy, výdaje, finance, hospodaření

Economy of selected municipality

Abstract

The goal of work is to evaluate and analyse the economy of the municipality of Horoměřice for the period 2016-2020. The work is divided into two parts, theoretical and practical.

The theoretical part is concentrated on the general demarcation of the municipality, its bodies, budget, assets and the final account. The findings are drawn primarily from literature.

The practical part deals with the characteristics of the municipality of Horoměřice, a detailed analysis of revenues and expenses in surveyed years, and lastly there are proposals for improving both the economy and civic amenities of the municipality of Horoměřice.

Keywords: municipality, bodies, budget, revenues, expenses, finance, economy

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Obec	13
3.2 Orgány obce	13
3.2.1 Zastupitelstvo.....	14
3.2.2 Rada obce.....	15
3.2.3 Starosta obce	15
3.2.4 Obecní úřad.....	16
3.3 Rozpočet obce	16
3.3.1 Rozpočtové zásady	17
3.3.2 Příjmy rozpočtu.....	18
3.3.3 Výdaje rozpočtu	20
3.3.4 Funkce veřejných financí (rozpočtu)	22
3.3.5 Rozpočtová skladba	23
3.4 Majetek obce	24
3.5 Závěrečný účet	24
4 Vlastní práce.....	26
4.1 Charakteristika obce Horoměřice.....	26
4.1.1 Obyvatelstvo obce Horoměřice	26
4.1.2 Občanská vybavenost obce Horoměřice.....	27
4.1.3 Historie obce Horoměřice.....	27
4.2 Analýza hospodaření obce Horoměřice	28
4.2.1 Schválené rozpočty	28
4.2.2 Skutečné rozpočty	29
4.3 Analýza příjmů.....	30
4.3.1 Daňové příjmy	31
4.3.2 Nedaňové příjmy.....	33
4.3.3 Kapitálové příjmy	35
4.3.4 Transfery	36
4.3.5 Bazické indexy příjmů	37
4.4 Analýza výdajů.....	38
4.4.1 Běžné výdaje.....	39
4.4.2 Kapitálové výdaje	40

4.4.3	Bazické indexy výdajů	41
4.5	Monitoring hospodaření obce Horoměřice.....	42
4.6	Návrhy na zlepšení hospodaření obce Horoměřice	44
4.7	Návrhy na zlepšení občanské vybavenosti	44
5	Závěr.....	45
6	Použité zdroje	46
6.1	Citovaná literatura	46
6.2	Internetové zdroje.....	47
7	Seznam obrázků, tabulek, grafů, schémat a zákonů.....	47
7.1	Seznam obrázků	47
7.2	Seznam tabulek.....	47
7.3	Seznam grafů	48
7.4	Seznam schémat	48
7.5	Seznam zákonů.....	48

1 Úvod

Bakalářská práce se zabývá hospodaření obce Horoměřice v letech 2016-2020 a jsou zde rozebrány jednotlivé složky rozpočtu jak příjmové, tak výdajové stránky.

Jelikož většinu příjmů tvoří daně, občané mají právo vědět, za co a jak jsou tyto finanční prostředky utraceny. Je důležité, jak s těmito prostředky obec zachází. Pověřené orgány by měly hospodařit tak, aby se obec nadále rozvíjela.

Prioritou obce by měla být občanská vybavenost, protože to je hlavní důvod, jak si udržet obyvatelstvo, případně ho zvýšit. Čím více obyvatel obec má, tím více finančních prostředků ze státního rozpočtu obdrží.

Výběr tématu byl ovlivněn především zájmem o hospodaření obce, která je bezprostřední blízkosti mého bydliště. V současné době se v obec Horoměřice rozrůstá. Bude tedy zajímavě v následujících letech sledovat další rozvoj této obce. Vzhledem k rychlému rozvoji infrastruktury, stále se zvyšujícímu počtu trvale žijících občanů a blízkosti hlavního města Prahy, není vyloučeno možné budoucí připojení k hlavnímu městu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je rozbor hospodaření obce Horoměřice za dané období a následná analýza, která by mohla obci pomoci v oblasti hospodaření (zhodnocení příjmů a výdajů). Dále je cílem prozkoumat možnosti dalšího rozvoje obce, vzhledem k jejímu rychlému nárůstu počtu obyvatel.

2.2 Metodika

Práce zaměřena na hodnocení úrovně hospodaření vybrané obce. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. První část je teoretická a zabývá se stručnou charakteristikou obce, jejími orgány, příjmy a výdaji. Informace jsou převzaty z odborné literatury a na základě vlastního zpracování. Druhá část je praktická. Zabývá se zhodnocením hospodaření obce Horoměřice a vyhodnocením závěrů, které z toho plynou. Hlavním zdrojem informací jsou účetní doklady obecního úřadu Horoměřice a poznatky z odborné praxe.

3 Teoretická východiska

3.1 Obec

Obec je základní jednotkou územní samosprávy a je charakterizována znaky jako jsou:

- Územní základ
- Personální základ
- Právní základ
- Ekonomický základ
- Samostatná působnost obce (Kukalová 2020).

3.2 Orgány obce

Úkolem orgánů obce je zajišťovat ochranu a územní rozvoj, ale to jen v případě, kdy není obec svěřena do působnosti kraje nebo dotčených orgánů (Schneider 2013).

Dle zákona o obcích je patrné, že nejvyšším samosprávným orgánem a zastupitelským útvarem je zastupitelstvo dané obce. Od zastupitelstva se odvíjí struktura dalších orgánů obce, jako jsou rada obce, starosta, a obecní úřad (Průcha 2018).

3.2.1 Zastupitelstvo

Úkolem zastupitelstva je rozhodování o záležitostech patřících do samostatné působnosti obce. Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do přenesené působnosti pouze tehdy, pokud tak stanoví zákon o obcích nebo zvláštní zákon. Velikost územního obvodu a počet obyvatel je kritériem při stanovení počtu členů zastupitelstva.

„Počet členů se stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městě, městském obvodu, městské části:

<i>do 500 obyvatel</i>	<i>5 až 9 členů</i>
<i>nad 500 do 3000 obyvatel</i>	<i>7 až 15 členů</i>
<i>nad 3000 do 10 000 obyvatel</i>	<i>11 až 25 členů</i>
<i>nad 10 000 do 50 000 obyvatel</i>	<i>15 až 35 členů</i>
<i>nad 50 000 do 150 000 obyvatel</i>	<i>25 až 45 členů</i>
<i>nad 150 000 obyvatel</i>	<i>35 až 55 členů“</i>

Na pravidelném zasedání zastupitelstva obec informuje občany o činnosti obce. Zasedání zastupitelstva obce je veřejné a občané mohou klást otázky přímo zastupitelům. Návrhy na program jednání zastupitelstva mohou podávat jeho členové, rada obce a jednotlivé výbory. O zařazení návrhů přednesených v průběhu zasedání na program jeho jednání rozhodne zastupitelstvo obce (Marková 2000).

3.2.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem v samostatné působnosti. Ta je ze své činnosti odpovědná zastupitelstvu obce. V případě, že zákon stanoví přenesenou působnost, přísluší pak radě rozhodovat. V případě, že v obci není zvolena rada, vykonává její pravomoc starosta, některá rozhodnutí však mohou být svěřeny pouze zastupitelstvu obce. Stane-li se, že je rada obce jako celek odvolána a zároveň není zvolena rada nová, stará rada vykonává svou činnost až do zvolení rady nové. *„Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady, volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady je lichý. Rada obce se nevolí v obcích, v nichž zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.“*

„Radě obce je vyhrazeno:

- *zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce;*
- *rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti;*
- *vydávat nařízení obce*
- *stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu;*
- *stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce“ (Čmejrek 2010).*

3.2.3 Starosta obce

Starosta obce zastupuje obec navenek. Do funkce je volen z řad členů zastupitelstva. Starosta a místostarosta musí být občany České republiky. Z pozice své funkce odpovídají za svůj výkon zastupitelstvu obce, podepisují spolu s ověřovatelem zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady.

Starosta ze své funkce:

- odvolává tajemníka obecního úřadu
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce
- zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu
- rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce
- plní další úkoly stanovené zákonem a obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči uvolněným členům zastupitelstva a tajemníkovi obecního úřadu (Čmejrek 2008).

3.2.4 Obecní úřad

Orgánem obce je obecní úřad. Součástí je starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. Hlavním představitelem obecního úřadu je starosta. Avšak za úkoly zaměstnavatele je zodpovědný tajemník obecního úřadu. Úkoly uložené zastupitelstvem obce, nebo obecní radou plní obecní úřad v samostatné působnosti. Obecní úřad pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a rozhoduje v případech stanovených zákonem o obcích. Náplní obecního úřadu je i poskytování informací žadateli podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Obecní úřad je orgánem obce, není tedy samostatným subjektem práva a nemůže nabývat práva a povinnosti. Obecní úřad může jednat za obec (Horzinková 2010).

3.3 Rozpočet obce

V soustavě veřejných rozpočtů územní samosprávy jsou rozpočty velice důležitým článkem. Nejdůležitější součástí je rozpočet obce, nebo regionu. Územní rozpočet, rozpočet obce nebo regionu je jedním z nejdůležitějších nástrojů k zajištění funkcí územní samosprávy a jejího financování. Hospodaření obce podle ročního rozpočtu je v každé zemi dle zákona povinné. Během rozpočtového procesu je nutné dodržovat rozpočtové zásady, které jsou obecně platné v celé rozpočtové soustavě (Peková 2011).

Rozpočtové období trvá kalendářní rok. Vztahuje se i na finanční systém jak obcí, tak krajů. Zpracování návrhu rozpočtu trvá delší dobu, rozpočtový proces začíná zpravidla v září předešlého roku. Doba trvání rozpočtového procesu je tedy cca 1,5 roku (Peková 2011).

Každá obec sestavuje rozpočet na daný kalendářní rok. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn na úřední desce, a to nejméně po dobu 15 dnů před jeho veřejným projednáním v zastupitelstvu. Po uplynutí lhůty zveřejnění je návrh rozpočtu projednán radou obce a finančním výborem. Pro konečnou variantu je předložen zastupitelstvu. Pokud obec nemá schválen návrh rozpočtu před prvním lednem daného kalendářního roku, musí být přijato rozpočtové provizorium. V případě, že jsou během roku obci přiznány dotace nebo obec získá jiný příjem, musí se již tento schválený rozpočet opravit tzv. rozpočtovým opatřením. S každým příjmem, se vážou také výdaje, které musí být zveřejněny. Jinak by se jednalo o porušení rozpočtové kázně (Jáč 2010).

3.3.1 Rozpočtové zásady

- *„Každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu příslušného subjektu územní samosprávy. Není-li příslušný územní rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří územní samospráva až do schválení rozpočtu podle tzv. rozpočtového provizoria, zpravidla buď podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období, nebo podle plánovaného rozpočtu – přesně je to dáno rozpočtovými pravidly.*
- ***Reálnost a pravdivost rozpočtu**, tj. reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby bylo možné splnit rozpočet jako finanční plán bez výrazných odchylek, nebyly nutné časté úpravy rozpočtu během roku.*
- ***Úplnost a jednoduchost rozpočtu**, dosažená pomocí závazné rozpočtové skladby.*
- ***Dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu**, která je základem úspěšného dlouhodobého hospodaření.*
- ***Hospodárnost a efektivnost***
- ***Finanční kontrola, účetní audit***
- ***Publicita**, jejímž výsledkem je důkladná informovanost občanů o hospodaření obce“* (Peková 2011).

3.3.2 Příjmy rozpočtu

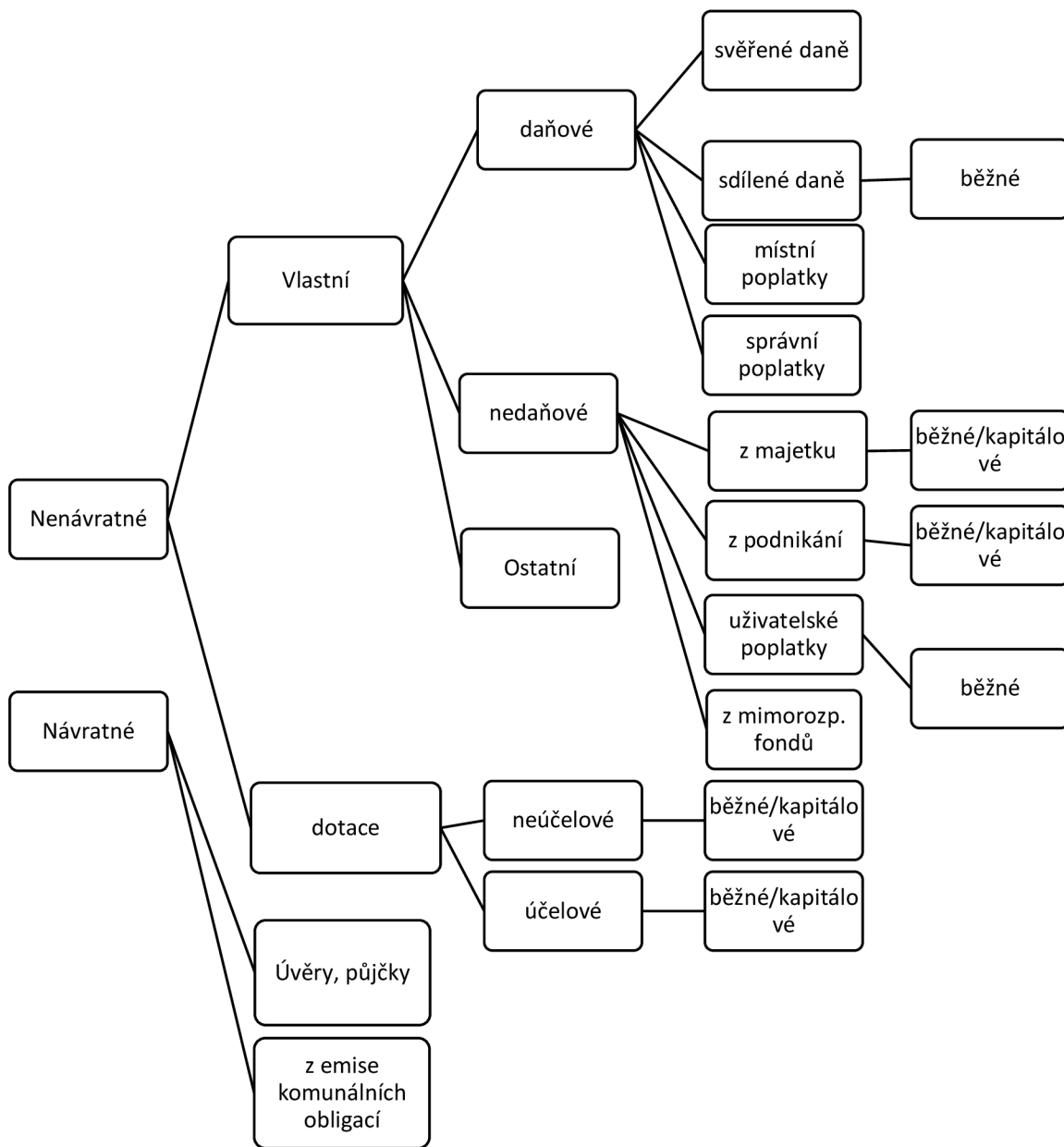
Příjmy rozpočtu jsou „veřejné příjmy“, které plynou do veřejných rozpočtů, a to jak do státního rozpočtu, tak i do rozpočtu krajů a obcí. Dále do parafiskálních fondů, nebo do rozpočtů zdravotních pojišťoven, které lze považovat za veřejné rozpočty (Hamerníková 2010).

Příjmy rozpočtu tvoří vlastní příjmy, dotace ze státního rozpočtu, cizí zdroje, a to jak z tuzemska, tak ze zahraničí. Je možné, že obec získá dočasné finanční prostředky k financování nových investic. Tyto finanční prostředky patří mezi návratné zdroje a jsou to například různé úvěry a komunální obligace. V případě komunálních obligací je může obec vydávat přímo, nebo prostřednictvím peněžních ústavů. Tyto peněžní ústavy vydávají obligace buď pod jménem obce, nebo je vydávají sami a obci z výnosu poskytne úvěr.

K vlastním příjmům obce se řadí: obecní poplatky, výnosy z majetku a cenných papírů, daňové příjmy a příjmy z vlastní činnosti. Součástí příjmů jsou také příjmy z pokut, darů, loterií nebo poskytovaných úvěrů.

Těžko odhadnou lze nahodilé příjmy, které mají nepravidelný charakter. Součástí těchto nahodilých příjmů jsou: sdružené prostředky, dary, sbírky a loterie a pokuty, které patří obcím podle zvláštních stanovených předpisů. Mezi nahodilé příjmy mohou patřit také finanční prostředky, které obce získají výhrou v různých soutěžích, které pro ně organizují krajské úřady, ministerstva, nadace, Evropská unie apod. (Jáč 2010).

Schéma 1. Členění příjmů obce

Zdroj: (Peková 2008), vlastní zpracování

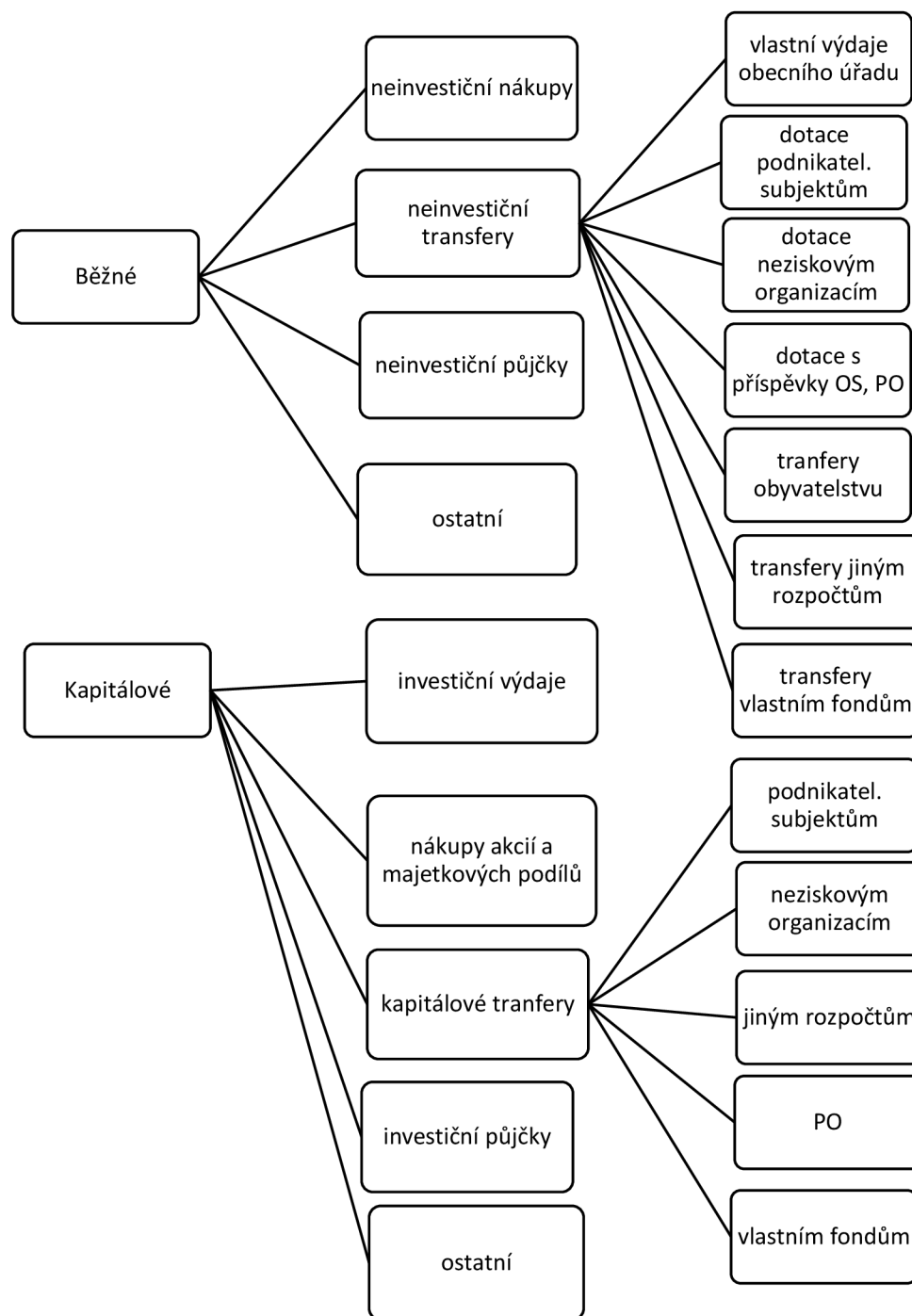
3.3.3 Výdaje rozpočtu

Výdaje rozpočtu výrazně ovlivňuje velikost obce, počet obyvatel v obci a další nepředvídatelné faktory. Výdaje jsou veškeré nenávratné platby jak pro běžné, tak i kapitálové účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky). Poměr jednotlivých výdajů je mezi obcemi různý (Jáč 2010).

Nejčastější rozdělení výdajů rozpočtu je na kapitálové a běžné. K financování provozních záležitostí obce slouží běžné výdaje. Zatímco k financování dlouhodobých investičních akcí a potřeb, zejména k financování obecní infrastruktury slouží kapitálové výdaje. Přestože v rozpočtech obcí převažují běžné výdaje, jsou kapitálové výdaje podstatnou částí rozpočtu obcí. Kapitálové výdaje obcí významným způsobem ovlivňují veřejný sektor a jsou velmi významnou částí celkových výdajů obcí. I přesto, že jejich podíl klesá, tvoří více než 30 % celkových výdajů obcí (Kukalová 2020).

V jednotlivých zemích je podíl výdajů územních rozpočtů na celkových výdajích rozpočtové soustavy odlišný. Hlavní roli zde má především odpovědnost a pravomoc obcí, popřípadě regionů za zajišťování veřejných statků (Peková 2011).

Schéma 2. Členění výdajů obce

Zdroj: (Peková 2008), vlastní zpracování

3.3.4 Funkce veřejných financí (rozpočtu)

- *„Alokační funkce – souvisí se zajišťováním tzv. veřejných statků, které nelze distribuovat prostřednictvím tržního mechanismu. Užitek z veřejných statků plyne všem, každému je tento statek dostupný, nikdo není vyloučen z jeho užívání. Těžko však lze určit, kdo a v jaké míře tento veřejný statek využívá a kolik by měl zaplatit. Tržní systém je zde nahrazen úhradou z veřejných rozpočtů. Placení nákladů spojených s veřejnými statky nemůže být spojeno s přímou spotřebou, ale hraď se z nenávratných plateb do veřejných rozpočtů.*
- ***Distribuční funkce** – znamená přerozdělování důchodů prostřednictvím daňového systému a prostřednictvím transferových plateb. Peněžní prostředky se tak přesunují do domácností s nízkými důchody. Stejně působí daňové úlevy nebo diference ve zdanění luxusního zboží a zboží nákladní potřeby. Tato funkce veřejných financí je zajišťována především systémem přímých daní a transferových výdajů. Stát tím ovlivňuje rozdělování a přerozdělování důchodů ze sociálního hlediska s cílem dosáhnout větší spravedlnosti v rozdělování.*
- ***Funkce stabilizační** – je důsledkem makroekonomických příčin selhání trhu. Prostřednictvím veřejných financí může stát makroekonomicky ovlivňovat základní ekonomické cíle s cílem dosáhnout ekonomické stability. K naplnění této funkce využívá stát v rámci hospodářské politiky nástroje fiskální politiky. Veřejné finance plní stabilizační funkci prostřednictvím veřejných příjmů a výdajů.“*

Výše uvedené funkce spolu úzce souvisí a je na státu, aby stanovil prioritu svých plánů a cílů (Pavlásek 2010).

3.3.5 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je jednotné třídění příjmů a výdajů. Uplatňuje se v rozpočtech organizačních složek státu a to při:

- sledování plnění státního rozpočtu
- sledování čerpání rezervního fondu
- pohybech na účtech státních finančních aktiv
- peněžních operacích spojených s řízením likvidity státního rozpočtu
- plánovaných a skutečných operacích rozpočtů a ostatních peněžních fondů obcí, krajů (Peterová 2016).

Rozpočtová skladba je systematické, jednotné a přehledné třídění, které umožňuje:

- *„Zabezpečit jednotnost a přehlednost struktury veřejných rozpočtů a mimorozpočtových peněžních fondů v rozpočtové soustavě, umožňuje průhlednost rozpočtového hospodaření.*
- *Přehledně zjistit potřebné analytické informace o vývoji rozpočtových příjmů a výdajů – absolutně i relativně v celé rozpočtové soustavě, v čase i prostorově analyzovat rozpočtové příjmy a výdaje včetně mezinárodní komparace, a jejich využití v rozpočtové politice v dalších obdobích.*
- *Umožňuje agregovat, sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace, například v případě dotací.*
- *Třídění rozpočtových příjmů a výdajů na příjmy a výdaje nenávratné povahy a návratné povahy. Tím lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku příslušného veřejného rozpočtu, resp. běžné a kapitálové části rozpočtu, případně mimorozpočtového peněžního fondu, způsob využití přebytku hospodaření“ (Peková 2011).*

3.4 Majetek obce

Majetek obce slouží k plnění základních úkolů. Obec musí mít vymezeno nejen správní území s obyvatelstvem, ale i ekonomickou základnu, kterou tvoří majetek obce. Mezi práva obce patří, majetek získávat, užívat jej a nakládat s ním jako právnická osoba. Pro hospodaření s majetkem obce platí určitá omezení a podmínky. Je to dáno tím, že obce jako jednotky územní samosprávy hospodaří s veřejným majetkem. Cílem obce při hospodaření s majetkem je uspokojování potřeb svých občanů. Oproti tomu při hospodaření právnických osob jde o dosažení co nejvyššího zisku. Zcela chybným postupem lze označit jednání orgánů obce, které před zájmy občanů upřednostňují ziskovost při nakládání s majetkem obce (Horzinková 2010).

Mezi povinnosti obce patří řádné pečování o zachování a rozvoj svého majetku. Obec je také povinna vést řádnou evidenci svého majetku. Ten musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Obec je taktéž povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy, včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení (Masařík 2018).

Aby mohl být majetek obce využit v celém svém potenciálu, je nutno ho chápat v celém svém komplexu. Při konkrétním hospodaření obce lze na místní úrovni využívat některé způsoby nakládání, které mají především za účel rozvoj dané obce. Hlavní úlohu zde hraje obvykle nemovitostní politika obce, jelikož nemovitosti jsou obvykle nejvíce zhodnotitelným statkem v majetku obce (Redlichová 2013).

3.5 Závěrečný účet

Územní samosprávný celek zveřejní návrh závěrečného účtu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření na svých internetových stránkách a na úřední desce nejméně 15 dnů před zahájením jeho projednávání na zasedání zastupitelstva. Na internetových stránkách se zveřejňuje úplné znění návrhu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. Na úřední desce může být návrh zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby a závěr zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. Zveřejnění musí být vyvěšeno až do schválení závěrečného účtu. Přípomínky k návrhu závěrečného účtu mohou občané příslušného územního samosprávného celku uplatnit

písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně při jeho projednávání na zasedání zastupitelstva (zákon č. 250/2000 Sb.) (Tocauer 2019)

Schválený závěrečný účet musí být zveřejněn na úřední desce nejpozději do 30 dní od schválení, a to až do schválení nového závěrečného účtu. Na úřední desce musí být informace o zveřejnění na internetu a možnosti nahlédnutí do listinné podoby, na internetu potom úplné znění závěrečného účtu a zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření (Kukalová 2020).

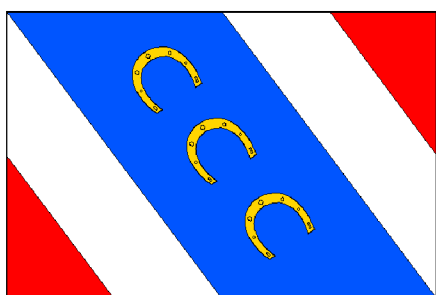
„Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků“ (Peterová 2016).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika obce Horoměřice

Obec Horoměřice se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Praha – západ. Sousedí s městskými částmi jako jsou Praha – Suchdol, Lysolaje, Nebušice nebo Praha – Přední Kopanina. Sousedí také s obcemi - Statenice a Únětice. Rozloha obce činí 8,05 km².

Starostou obce je MVDr. Jan Herčík, CSc., 1. místostarosta je Ing. Aleš Sedláček a 2. místostarosta je Ivan Král.

Obrázek 1: vlajka obce Horoměřice

Obrázek 2: znak obce Horoměřice

Zdroj: horomerice.cz, vlastní zpracování

4.1.1 Obyvatelstvo obce Horoměřice

Tabulka 1: Obyvatelstvo

Muži (do15.let)	Muži (nad 15.let)	Ženy (do 15.let)	Ženy (nad 15.let)	Celkem
429	1 408	381	1 653	3 871

Zdroj: mistopisi.cz, vlastní zpracování

Dle tabulky výše můžeme usoudit, že ženy tvoří o něco větší procento obyvatelstva než muži. Celkový počet obyvatel je tedy 3 871 k 1. 1. 2021.

4.1.2 **Občanská vybavenost obce Horoměřice**

K občanské vybavenosti obce Horoměřice patří pošta, lékárna, knihovna, zdravotní středisko a obchody s potravinami a spotřebním zbožím. Za zmínku určitě stojí místní Veterinární klinika, kterou vede starosta obce, MVDr. Jan Herčík CSc. V obci je též Mateřská škola, Základní škola, Stanice technické kontroly, hostince a sportovní zařízení. V obci působí i řada spolků, nejaktivnější jsou bezesporu Sokolové, oblíbené jsou zde rybářské závody a amatérský fotbal místního klubu AFK Horoměřice.

Horoměřice patří i k vyhledávané rekreační oblasti v blízkosti Prahy, ze které je výborné dopravní spojení MHD. Je zde několik zahrádkářských a chatových osad.

Na bezpečnost obce dohlíží obecní policie a nachází se zde i Sbor dobrovolných hasičů, kteří ve spolupráci s profesionálními hasiči zasahují nejen v Horoměřicích, ale i v okolních obcích.

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.3 **Historie obce Horoměřice**

První zmínky o obci Horoměřice pocházejí z roku 1273, ale historie sahá mnohem dál. Dle historických nálezů bylo zdejší území osídleno již v době kultury knovízské a únětické. Původ pojmenování obce pochází zřejmě od jména významné osoby, neboť obec je připomínána jako ves lidí Hořeměrových nebo Hořemírových. Podle dalšího výkladu se obec jmenovala Holměřice, hlavně díky lánům polí a roviny táhnoucí se od Prahy až k Tursku, které byly holé a lysé – sousední obec dostala jméno Lysolaje. Obec je rodištěm cestovatele a botanika Benedikta Roezla (1824-1885), který se věnoval sběru kaktusů a orchidejí, hlavně ve Střední Americe. V letech 1897-1898 byla rovněž působištěm kněze a spisovatele Jindřicha Šimona Baara.

V obci byl také založen roku 1929 Sportovní klub Horoměřice, věnující se fotbalu. Tento spolek je stále aktivní.

Zdroj: horomerice.cz

4.2 Analýza hospodaření obce Horoměřice

Tato část bakalářské práce se soustředí na hospodaření obce Horoměřice v letech 2016-2020. Obsahem je hodnocení schválených rozpočtů, skutečných rozpočtů, dále hodnocení vývoje příjmů a výdajů. Jednotlivé skupiny příjmů a výdajů jsou podrobně analyzovány výpočty.

4.2.1 Schválené rozpočty

Tabulka 2: Schválené rozpočty obce (v Kč)

	Rok				
	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy	95 835 000	95 828 000	76 413 400	72 073 570	80 246 906
Výdaje	110 254 000	128 945 000	71 988 400	68 090 100	118 259 524
Výsledek hospodaření	-14 419 000	-33 117 000	4 425 000	3 983 470	-38 012 618

Zdroj: Vlastní zpracování, Obecní úřad Horoměřice

V tabulce č. 2 jsou znázorněny schválené příjmy a výdaje obce v období 2016–2020. V letech 2016, 2017 a 2020 byl schválený schodkový rozpočet, což znamená, že výdaje převyšují příjmy. V roce 2016 byl schválen schodkový rozpočet, jelikož byla naplánována přístavba základní školy, která měla tvořit více jak polovinu plánovaných výdajů. V roce 2017 byl naplánovaný schodek z toho důvodu, že byla naplánována výstavba kanalizace a dokončování přístavby základní školy. V posledním schodkovém roce, tedy v roce 2020 se počítalo se schodkem z toho důvodu, že obec plánovala přistavovat a renovovat školku. Aby mohla obec schválit schodkový rozpočet, musí být finančně zajištěná z minulých let, případně musí mít sjednanou finanční pomoc v podobě půjčky prostředků. Dále v letech 2018 a 2019 byl schválen rozpočet přebytkový, to znamená, že příjmy převyšují výdaje.

4.2.2 Skutečné rozpočty

Tabulka 3: Skutečné rozpočty obce (v Kč)

	Rok				
	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy	113 966 975	103 499 896	79 826 875	91 825 286	90 208 823
Výdaje	86 308 471	131 437 385	65 211 148	49 787 246	53 376 103
Výsledek hospodaření	27 658 504	-27 937 489	14 615 727	42 038 040	36 832 720

Zdroj: Vlastní zpracování, Obecní úřad Horoměřice

Skutečné rozpočty se v ani jednom roce neshodují s rozpočty schválenými. Ve sledovaném období byl schodkový jen rok 2017, který měl ke schválenému rozpočtu nejbližší. Naopak přebytkové rozpočty byly v letech 2016, 2018, 2019 a 2020. V roce 2016 přístavba školy stála o něco méně, než bylo plánováno, v roce 2018 byly skutečné příjmy o něco vyšší než ty plánované a zároveň výdaje byly o něco menší. Největší rozdíl od schváleného rozpočtu zaznamenaly roky 2019 a 2020. V obou případech byly výdaje menší, než se plánovalo. V roce 2019 se ušetřilo na pozemních komunikacích, zatímco v roce 2020 obec nepřistavovala školku. Svůj podíl na tom může mít pandemie Covidu-19.

Graf 1: Skutečné rozpočty obce

Zdroj: Vlastní zpracování, Obecní úřad Horoměřice

Z grafu č. 1 můžeme přehledněji vypočítat výsledky hospodaření v jednotlivých letech.

4.3 Analýza příjmů

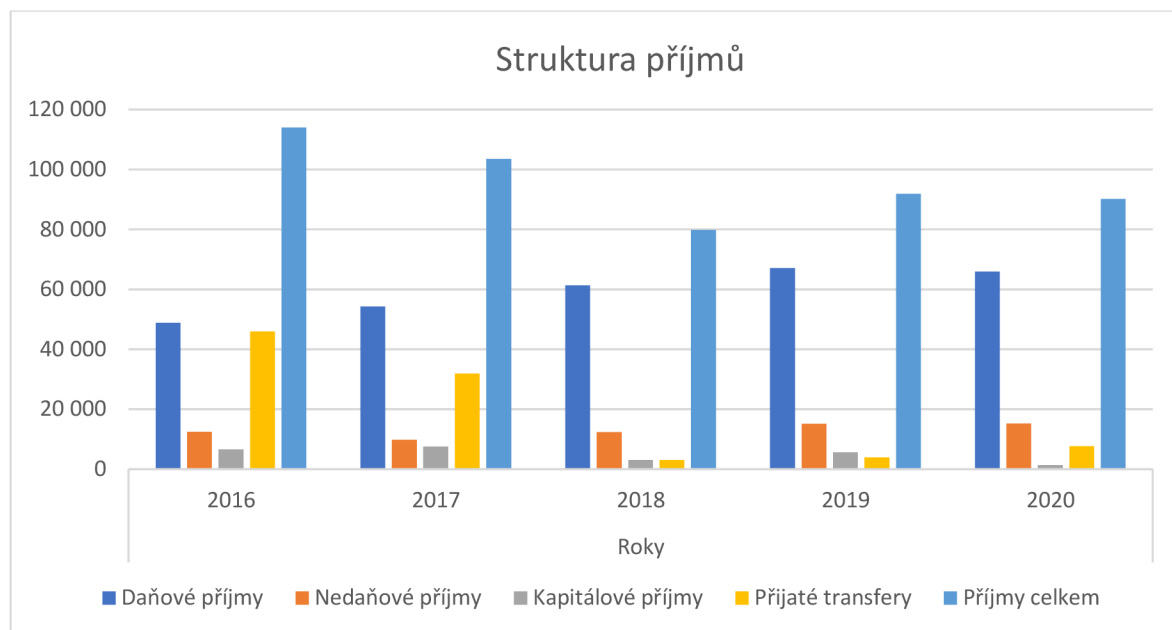
Analýza příjmů se provádí za sledované období, tedy v letech 2016-2020. Dělí se do čtyř skupin a jedná se o daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a v poslední řadě o přijaté transfery.

Tabulka 4: Struktura příjmů (v tis. Kč)

Příjmy	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	48 883	54 347	61 390	67 103	65 950
Nedaňové příjmy	12 499	9 790	12 297	15 174	15 191
Kapitálové příjmy	6 627	7 511	3 037	5 615	1 385
Přijaté transfery	45 958	31 852	3 102	3 932	7 683
Příjmy celkem	113 967	103 500	79 827	91 825	90 209

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Graf 2: Struktura příjmů (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Z tabulky č. 4 a grafu č. 2 je patrné, že nejvyšších příjmů dosáhla obec v roce 2016 díky daňovým příjmům a také díky přijatým transferům neboli dotacím. Naopak nejnižších příjmů dosáhla obec Horoměřice v roce 2018. Jednotlivé příjmy jsou následně podrobněji rozebrány.

4.3.1 Daňové příjmy

Následná tabulka č. 5 popisuje jednotlivé daňové příjmy, které jsou velice důležité, jelikož tvoří v každém roce sledovaného období podstatnou část příjmů. Součástí daňových příjmů jsou také jednotlivé poplatky.

Tabulka 5: Daňové příjmy (v tis. Kč)

Typ příjmu	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Daň z příjmů fyzických osob placená plátcí	9 351	10 904	12 996	15 234	14 944
Daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky	1 463	287	299	411	240
Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou	983	1 002	1 183	1 389	1 469
Daň z příjmů právnických osob	10 136	10 673	10 870	12 883	11 009
Daň z příjmů právnických osob za obce	1 837	3 054	2 483	1 565	1 031
Daň z přidané hodnoty	18 544	21 604	26 696	29 088	30 108
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	8	10	371	79	167
Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	2 498	2 421	2 476	2 457	2 791
Poplatek ze psů	118	112	116	110	127
Poplatek za užívání veřejného prostranství	130	72	96	96	117
Poplatek z ubytovací kapacity	20	68	61	73	52
Odvod z loterií a podobných her kromě z výherních hracích přístrojů	191	66	0	2	0
Odvod z výherních hracích přístrojů	522	140	35	7	10
Správní poplatky	177	126	123	153	132
Daň z hazardních her	0	849	536	348	417
Daň z nemovitých věcí	2 905	2 960	3 049	3 207	3 334
Celkem	48 883	54 347	61 390	67 103	65 950

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Jak je možné vyčíst z tabulky č. 5, v každém roce tvoří podstatnou část tři položky. Jmenovitě se jedná o daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty. U těchto tří zmiňovaných daní je možné prohlásit, že postupem let, tedy až na výjimky, stoupají. Stoupají nejen tyto dílčí daně, ale také daňové příjmy celkově. Důvodem může být například rozvíjení obce a následné zvyšování počtu obyvatel. Mezi stabilní a zároveň kladně se vyvíjející příjem patří daň z nemovitých věcí. To může být způsobeno výstavbou nových domů, popřípadě výstavbou bytových jednotek. V celkovém hodnocení za sledované období let 2016 až 2020 byl nejúspěšnější rok 2019, kde obec inkasovala za daně a poplatky 67 103 000 Kč.

4.3.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy představují nedílnou součást celkových příjmů obce. Obec Horoměřice má příjem z celé řady nedaňových příjmů, avšak mezi nejdůležitější patří bezesporu příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí, které každoročně tvoří více jak polovinu nedaňových příjmů. V tabulce č. 6 jsou veškeré nedaňové příjmy zaznamenány.

Tabulka 6: Nedaňové příjmy (v tis. Kč)

Typ příjmu	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy z poskytování služeb a výrobků	1 252	1 682	1 770	1 845	2 228
Příjmy z prodeje zboží	17	12	46	34	10
Ostatní příjmy z vlastní činnosti	8	81	96	17	132
Příjmy z pronájmu pozemků	69	64	65	68	10
Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	10 884	7 686	9 019	9 231	9 411
Příjmy z úroků	1	0	1	42	189
Sankční platby přijaté od jiných subjektů	30	14	26	25	22
Ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let od jiných veřejných rozpočtů	0	31	44	62	89
Ostatní přijaté vratky transferů	0	17	17	500	33
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	43	3	5	0	0
Přijaté neinvestiční dary	126	141	321	3 157	2 262
Přijaté pojistné náhrady	0	7	22	0	163
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	52	29	831	177	638
Neidentifikované příjmy	0	0	0	2	1
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené	0	0	9	1	0
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	17	21	26	13	4
Celkem	12 499	9 790	12 298	15 174	15 191

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Nejvyšší nedaňový příjem zaznamenala obec Horoměřice v roce 2020. Nejvyšší podíl na tom má již zmíněný pronájem ostatních nemovitostí a jejich částí. Do pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí jmenovitě patří například položky: odvádění a čištění odpadních vod, bytové hospodářství a nebytové hospodářství. Naopak nejnižší příjem z nedaňových příjmů obec zaznamenala v roce 2017.

4.3.3 Kapitálové příjmy

Dalším typem příjmů jsou příjmy kapitálové. Ze všech čtyř sledovaných příjmů obce tvoří napříč roky část nejmenší, nicméně velice důležitou. Část z nich může obec ovlivnit, zatím co druhou část ne. Například příjmy z prodeje pozemků či ostatních nemovitostí si obec naplánuje sama, přijaté dary neovlivní.

Tabulka 7: Kapitálové příjmy (v tis. Kč)

Typ příjmu	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy z prodeje pozemků	1 130	175	0	136	55
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí	0	3 450	0	0	0
Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku	72	0	0	320	30
Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku	3 280	3 480	2 280	2 280	0
Přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	2 146	406	757	2 880	1 300
Celkem	6 627	7 511	3 037	5 615	1 385

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Právě přijaté dary jsou napříč roky nejvyšší položkou. V roce 2017 obec Horoměřice inkasovala na darech nejvíce za sledované roky. Většinu tvořily dary od Letiště Praha, které je v bezprostřední blízkosti. Jmenovitě se jednalo o dar na rekonstrukci správní budovy ve statku pro obecní policii, dále o dar na životní prostředí. Další typ daru byl od společnosti Zapa beton, která v obci sídlí. Tento dar byl poskytnut na dostavbu ZŠ. Nejmenší dary získala obec Horoměřice v roce 2020, zde je jasné, že příčinou je pandemie Covidu-19.

4.3.4 Transfery

V ekonomice jsou transfery vnímány jako příjem subjektů od státu. Pro obce je to také příjem, kterému se říká dotace. Obce z celé České republiky dostávají dotace, které ale musí být využity na účel, který je stanoven. Dotace mohou být jak evropského, tak státního formátu.

Tabulka 8: Transfery (v tis. Kč)

Typ příjmu	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	40	36	103	58	5 673
Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu	1 244	1 343	1 438	1 538	1 360
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	4	555	1 152	2 152	0
Neinvestiční přijaté transfery od obcí	37	0	0	144	650
Neinvestiční přijaté transfery od krajů	0	0	0	40	0
Investiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	44 633	0	0	0	0
Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	0	29 918	409	0	0
Celkem	45 958	31 852	3 102	3 932	7 683

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Z tabulky č. 8 je zřejmé, že dotační příjmy byly jednoznačně nejvyšší v letech 2016 a 2017. V roce 2016 činily dotace hodnotu 45 958 000 Kč. Téměř celou částku tvořily investiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu, kde byly obsaženy dotace na přístavbu II. stupně ZŠ. Dalšími příjmy byly transfery na krajské volby, výkon státní správy a příspěvky na hasiče.

V roce 2017 tvořily transfery částku 31 852 000 Kč a nejvyšší podíl na tom měli ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, které tvořili více jak 90 %. Jmenovitě se jedná o dotace na čističku odpadních vod, výkon státní správy a dotace na prezidentské volby.

Nejnižší příjmy zaznamenala obec v roce 2018, kde příjmy tvořili 3 102 000 Kč.

4.3.5 Bazické indexy příjmů

V tabulce č. 9 jsou zaznamenány vývoje příjmů pomocí výpočtů bazických indexů. Tyto indexy znázorňují vývoj v letech 2016-2020. Základním obdobím je rok 2016 a s ním se porovnávají roky ostatní.

Tabulka 9: Bazické indexy příjmů

Příjmy	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	1	1,11	1,26	1,37	1,35
Nedaňové příjmy	1	0,78	0,98	1,21	1,22
Kapitálové příjmy	1	1,13	0,46	0,85	0,21
Přijaté transfery	1	0,69	0,07	0,09	0,17
Příjmy celkem	1	0,91	0,70	0,81	0,79

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Je patrné, že v tabulce č. 9 se několikrát vyskytují hodnoty převyšující jedničku. To znamená, že příjmy jsou vyšší než v „základním“ roce 2016. Stejně tak tabulka obsahuje hodnoty, které jsou menší než jedna. To značí menší příjmy v porovnání se „základním“ rokem.

4.4 Analýza výdajů

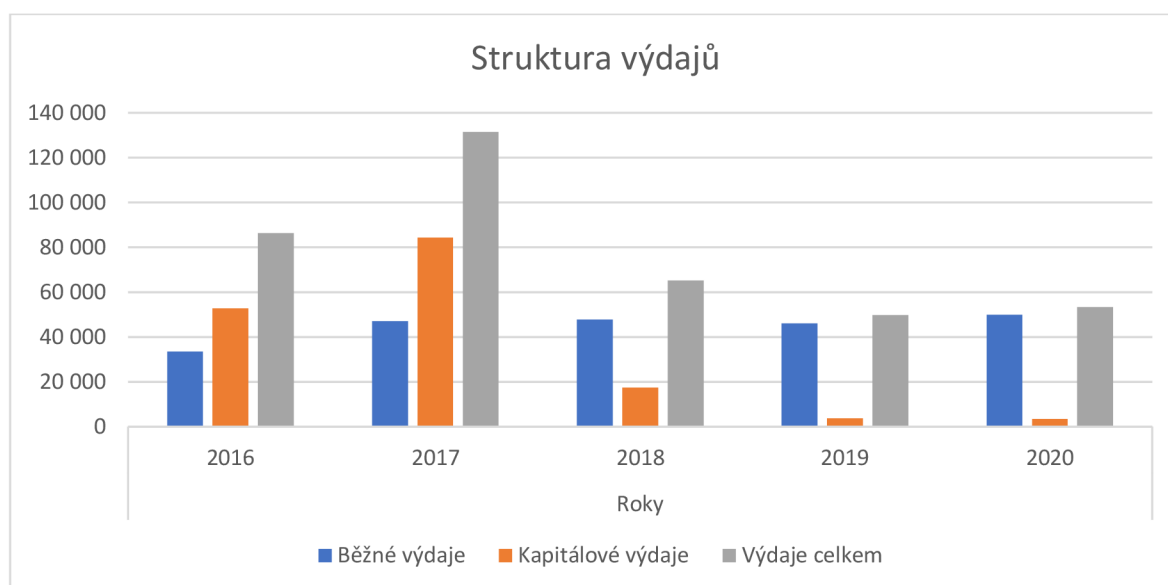
Analýza výdajů je provedena za období 2016-2020. Výdaje se dělí do dvou skupin, a to na běžné výdaje a kapitálové výdaje. V grafu č. 3 jsou tyto skupiny přehledněji zobrazené.

Tabulka 10: Struktura výdajů (v tis. Kč)

Výdaje	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Běžné výdaje	33 536	47 152	47 832	46 101	50 003
Kapitálové výdaje	52 772	84 285	17 379	3 686	3 373
Výdaje celkem	86 308	131 437	65 211	49 787	53 376

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Graf 3: Struktura výdajů (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Nejvyšších výdajů dosáhla obec v roce 2017 a to 131 437 000 Kč, kde větší část výdajů tvoří výdaje kapitálové. Tyto výdaje mají napříč roky kolísající průběh. Oproti tomu běžné výdaje až na jednu výjimku stagnují. Nejnižších výdajů dosáhla obec v letech 2019 a 2020. Pravděpodobné je, že výdaje v posledních dvou sledovaných letech byly ovlivněny celosvětovou pandemií Covidu-19, jelikož obec měla na tyto dva roky schválené mnohem vyšší výdaje, které se neuskutečnily.

4.4.1 Běžné výdaje

V tabulce č. 11 jsou podrobněji rozepsány typy běžných výdajů. Tyto výdaje jsou používány k běžnému chodu obce.

Tabulka 11: Běžné výdaje (v tis. Kč)

Typ výdaje	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Platy a podobné související výdaje	11 528	11 867	14 342	11 279	14 120
Neinvestiční nákupy a související výdaje	15 305	24 634	20 955	22 058	24 895
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	462	666	512	467	507
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	6 130	9 807	11 774	12 147	10 248
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	111	162	246	150	213
Neinvestiční půjčené prostředky	0	0	0	0	20
Ostatní neinvestiční výdaje	0	17	2	0	0
Celkem	33 536	47 152	47 832	46 101	50 003

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Obec Horoměřice má napříč lety dosti podobné běžné výdaje, výjimku tvoří jen rok 2016. Největší zastoupení mají v každém roce položky: platy a podobné související výdaje, neinvestiční nákupy a související výdaje a neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi fondy téhož subjektu a platby daní. Tyto položky tvoří v každém roce více jak 90 % celkových běžných výdajů. Do platů a podobných souvisejících výdajů řadíme například platy zaměstnanců, odměny členů zastupitelstev nebo ostatní osobní výdaje.

Do položky neinvestiční nákupy a související výdaje lze řadit například sběr a svoz komunálních odpadů, opravy a udržování, nebo výdaje na dopravní územní obslužnost.

Co se týče položky neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní řadíme například platby daní a poplatků krajům, obcím a

státním fondům nebo neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím. Obec Horoměřice zřizuje tři příspěvkové organizace, a to Základní školu, Mateřskou školu a školní jídelnu.

Nejvyšších běžných výdajů dosáhla obec v roce 2020 a to 50 003 000 Kč. Naopak nejnižší běžné výdaje měla v roce 2016.

4.4.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží obci k dlouhodobým účelům a jedná se většinou o výdaje na koupi dlouhodobého majetku, renovaci dlouhodobého majetku nebo výstavbu dlouhodobého majetku.

Tabulka 12: Kapitálové výdaje (v tis. Kč)

Typ výdaje	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ostatní nákup dlouhodobého nehmotného majetku	296	829	65	109	0
Budovy, haly a stavby	52 287	78 421	12 904	1 535	1 553
Stroje, přístroje a zařízení	189	4 844	899	1 961	1 564
Pozemky	0	191	11	0	15
Dopravní prostředky	0	0	0	81	200
Investiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právníckým osobám	0	0	3 500	0	0
Investiční transfery obcím	0	0	0	0	40
Celkem	52 772	84 285	17 379	3 686	3 373

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

V tabulce č. 12 jsou zaznamenány kapitálové výdaje v letech 2016-2020. Nejvyšší výdaje byly zaznamenány v letech 2016 a 2017. V obou případech je nejvíce zastoupená položka budovy, haly a stavby. V roce 2016 přistavovala obec II. stupeň ZŠ, rekonstruovala správní budovy nebo splatila dluh na statek. V roce 2017 byly celkové kapitálové výdaje nejvyšší, činily 84 285 000 Kč. Obec v tomto roce investovala například do čistírny odpadních vod, dláždění komunikací nebo veřejného osvětlení. Z dlouhodobého majetku byl pořízený v roce 2017 traktor Zetor nebo klimatizace do ZŠ. Nejnižší kapitálové výdaje zaznamenala obec v letech 2019 a 2020.

4.4.3 Bazické indexy výdajů

Bazické indexy výdajů slouží obci k porovnání roků ostatních (2017-2020), s rokem základním (2016).

Tabulka 13: Bazické indexy výdajů

Výdaje	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Běžné výdaje	1	1,41	1,43	1,37	1,49
Kapitálové výdaje	1	1,60	0,33	0,07	0,06
Výdaje celkem	1	1,52	0,76	0,58	0,62

Zdroj: Vlastní zpracování, Ministerstvo financí ČR

Ve většině případů jsou výdaje celkem nižší než jedna, tím pádem jsou celkové výdaje nižší než v základním roce. Jedinou výjimku tvoří rok 2017, kde výsledek bazických indexů je vyšší než jedna, tím pádem jsou i celkové výdaje vyšší než v roce 2016. Za zmínku určitě stojí roky 2019 a 2020, přesněji tedy kapitálové výdaje, kde jsou bazické indexy velice blízko nule. Znamená to, že jsou kapitálové výdaje několikanásobně menší než v roce 2016.

4.5 Monitoring hospodaření obce Horoměřice

Od roku 2008 provádí Ministerstvo financí každoročně kontrolu neboli monitoring hospodaření obcí pomocí soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Výsledky jsou vždy k 31.12 daného roku. V tabulce č. 14 jsou veškeré informativní ukazatele zobrazeny.

Tabulka 14: Soustava informativních ukazatelů obce

Název ukazatele	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel obce	3 928	4 015	4 145	4 285	4 463
Příjem celkem (v tis. Kč)	113 967	103 500	79 827	91 825	90 209
Úroky (v tis. Kč)	28	9	37	169	45
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků (v tis. Kč)	4 100	885	4 799	4 513	4 389
Dluhová služba celkem (v tis. Kč)	4 128	894	4 836	4 681	4 434
Ukazatel dluhové služby (v %)	3,62	0,86	6,06	5,10	4,92
Průměr příjmů za poslední 4 roky (v tis. Kč)	x	91 127	93 098	97 280	91 340
Zadluženost (v tis. Kč)	0	13 662	9 018	4 674	330
Aktiva celkem (v tis. Kč)	441 117	497 545	517 242	556 937	595 761
Cizí zdroje (v tis. Kč)	12 468	20 582	13 325	9 155	4 136
Stav na bankovních účtech celkem (v tis. Kč)	31 689	11 375	23 068	61 092	94 487
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	34 049	13 998	24 795	62 732	98 396
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	6 379	3 873	2 752	4 419	3 773

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, Vlastní zpracování

Pomocí tabulky č. 14 je možné vypočítat monitorující ukazatele. Jmenovitě tedy pravidlo rozpočtové odpovědnosti, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celkovou likviditu.

Tabulka 15: Monitorující ukazatele

Monitorující ukazatele	Roky				
	2016	2017	2018	2019	2020
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	0	14,99 %	9,69 %	4,80 %	0,36 %
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	2,83 %	4,14 %	2,58 %	1,64 %	0,69 %
Celková likvidita	5,34	3,61	9,01	14,20	26,08

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, Vlastní zpracování

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti se udává v procentech a říká, jaký má obec podíl dluhů k průměrným příjmům za poslední 4 roky. V roce 2016 obec Horoměřice neměla žádné dluhy, takže pravidlo rozpočtové odpovědnosti vyšlo 0. V roce 2017 obec přijala úvěr ve výši 13 000 000 Kč, tím pádem bylo pravidlo rozpočtové odpovědnosti skoro 15 %. Další roky procento klesalo z důvodu postupného splácení úvěru.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům se také udává v procentech a říká, jak jsou aktiva krytá cizími zdroji. Nejvyšší hodnotu nabývá tento ukazatel v roce 2017 a to 4,14 %, následně hodnota klesá. Dle ministerstva financí je horní mez 25 %.

Celková likvidita znázorňuje poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům. Výsledná hodnota nám řekne, zda je obec schopna platit své krátkodobé závazky. Ve všech sledovaných letech vyšla celková likvidita více než jedna, tím pádem je obec schopna platit krátkodobé závazky. V posledních dvou letech sledovaného období je hodnota vysoká, znamená to, že obec má mnoho oběžných aktiv a mohla by je využít efektivněji.

4.6 Návrhy na zlepšení hospodaření obce Horoměřice

Vzhledem k tomu, že obec Horoměřice poslední tři roky hospodaří s přebytkem a má více oběžných aktiv, navrhol bych ke zvážení, zda tyto prostředky neinvestovat do výstavby obecních bytů. V současnosti přibývá lidí, kteří si nemohou dovolit vlastní bydlení. Poloha obce je velice dobře dostupná do hlavního města Prahy, takže dojezdová vzdálenost není velká. Tím, že se přistavují školy a školky, je potřeba také více zaměstnanců pro tyto instituce. Nabídka bydlení a práce by pro ně mohla být zajímavým lákadlem. Obec by rozumně a dlouhodobě investovala a profitovala z pronájmu.

Dalším námětem pro efektivnější hospodaření obce, navrhuji vzhledem k nastávající energetické krizi, revizi energetického auditu všech budov v majetku obce. Tímto prověřením by obec mohla ušetřit nemalou částku financí.

4.7 Návrhy na zlepšení občanské vybavenosti

Jelikož se obec Horoměřice neustále rozvíjí a počet obyvatel se každým rokem zvyšuje, tak je potřeba, aby měli občané co největší občanskou vybavenost v obci. V současné době je v obci velice dobrá občanská vybavenost, a proto navrhnout konkrétní zlepšení pro život v obci není snadné.

Z důvodu, že se v obci za poslední roky zvyšuje zástavba bytovými domy a zároveň se do obce přestěhovávají rodiny s dětmi, tak by stálo za úvahu, zda v obci nezřídit komunitní zahradu. Jednalo by se o pozemek, na kterém je možné provozovat veškeré venkovní činnosti veřejnosti. Bylo by tak možné zde pořádat například svatby, soukromé i veřejné oslavy, promítání filmů nebo divadelní představení. Komunitní zahradu by mohli využívat školy i školky k praktické výuce.

Vzhledem k velkému silničnímu provozu by také stálo za uvážení zaměřit se na zkvalitnění silnic v obci. Denně projede obcí hodně dopravních prostředků, jelikož Horoměřice jsou „spojka“ mezi Prahou a Prahou-západ.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce je zhodnotit a prozkoumat hospodaření obce Horoměřice v období 2016-2020.

Nejprve je prozkoumána teoretická část pomocí odborné literatury, která pojednává o obci, jejích orgánech, rozpočtu a majetku. Jednotlivé orgány jsou zde vysvětleny a rozděleny, stejně tak je zde členění příjmů a výdajů pomocí schémat. Dále jsou zde podrobně vysvětleny funkce veřejných financí.

Po teoretické části je na řadě část praktická, zde je dopodrobna rozebrána obec Horoměřice, její obyvatelstvo, občanská vybavenost i historie.

Dále je zde porovnání schválených rozpočtů s rozpočty skutečnými, jsou zde také vysvětleny důvody změn v rozpočtech.

Následuje podrobná analýza příjmů, která je popsána pomocí tabulek a grafů. Stejně tak je popsána i výdajová část. Jak příjmy, tak výdaje jsou popsány pomocí výpočtů bazických indexů.

V závěru práce je provedeno hodnocení hospodaření obce pomocí soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU).

Na samém konci se pak nachází případné návrhy pro možný rozvoj obce. Obec je hodnocena kladně, jelikož za sledované období hospodařila pouze jednou ve schodku, v ostatních letech obec Horoměřice hospodařila s přebytkem. Jak už je zmíněno v práci, dopad na rozpočet, zejména v letech 2019 a 2020 má celosvětová pandemie Covidu-19, jelikož dle schválených rozpočtů měla obec plány, které nezrealizovala. Výpočty ukazatelů SIMU poukazují na dobré hospodaření obce, jen jediná věc může být vytknuta, a to větší přebytek oběžných aktiv v roce 2020, tyto aktiva mohou být efektivněji využita.

6 Použité zdroje

6.1 Citovaná literatura

- ČMEJREK, Jaroslav. 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČMEJREK, Jaroslav. 2008. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství. ISBN 978-80-87197-00-4.
- HAMERNÍKOVÁ, Bojka. 2010. *Veřejné finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-497-0.
- HORIZINKOVÁ, Eva. 2010. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-263-9.
- JÁČ, Ivan. 2010. *Jedinčnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-7431-038-6.
- KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. 2020. *Místní finance v ČR*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. ISBN 978-80-213-3016-0.
- MARKOVÁ, Hana. 2000. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac. ISBN 80-86199-23-1.
- MASAŘÍK, Jiří. 2018. *Správní právo*. Praha: Armex Publishing s. r. o. ISBN 978-80-87451-60-1.
- PAVLÁSEK, Vlastimil. 2010. *Veřejné finance a daně v České republice*. Plzeň: Nava. ISBN 978-80-7211-360-6.
- PEKOVÁ, Jitka. 2011. *Finance územní samosprávy teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PEKOVÁ, Jitka. 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-351-5.
- PEKOVÁ, Jitka. 2011. *Veřejné finance teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-698-1.
- PETEROVÁ, Helena. 2016. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha. ISBN 978-80-86976-35-8.
- PRŮCHA, Petr. 2018. *Místní správa*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-9007-1.
- REDLICHOVÁ, Radka. 2013. *Regionální ekonomika*. Brno: Mendelova univerzita v Brně. ISBN 978-80-7375-779-3.

SCHNEIDER, Jiří. 2013. *Krajinné a územní plánování v regionálním rozvoji*. Brno: Mendelova univerzita v Brně. ISBN 978-80-7375-776-2.

TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. 2019. *Rozpočet a rozpočtový proces*. Nové Město n. Cidlinou: Print Studio Panejo. ISBN 978-80-905420-8-2.

6.2 Internetové zdroje

Horoměřice-nové webové stránky [online]. [cit. 2022]. Dostupné z: <https://www.horomerice.cz/obecni-urad/rozpocet-obce/2020.html>

Horoměřice-oficiální web obce [online]. [cit. 2022]. Dostupné z: <http://staryweb.horomerice.cz/hospodareni-obce/ds-3473/archiv=0>

Ministerstvo financí České republiky [online]. [cit. 2022]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/informacni-systemy/iissp--monitor>

Místopisný průvodce po České republice [online]. [cit. 2022]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1911/horomerice/pocet-obyvatel/>

Monitor-kompletní přehled veřejných financí [online]. [cit. 2022]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00241229/monitoring/simu?rad=t&obdobi=2012>

7 Seznam obrázků, tabulek, grafů, schémat a zákonů

7.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: vlajka obce Horoměřice Obrázek 2: znak obce Horoměřice..... 26

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1:Obyvatelstvo 26
Tabulka 2:Schválené rozpočty obce (v Kč) 28
Tabulka 3:Skutečné rozpočty obce (v Kč)..... 29
Tabulka 4:Struktura příjmů (v tis. Kč)..... 30
Tabulka 5:Daňové příjmy (v tis. Kč) 32
Tabulka 6:Nedaňové příjmy (v tis. Kč) 34
Tabulka 7:Kapitálové příjmy (v tis. Kč)..... 35
Tabulka 8:Transfery (v tis. Kč)..... 36

Tabulka 9: Bazické indexy příjmů	37
Tabulka 10: Struktura výdajů (v tis. Kč).....	38
Tabulka 11: Běžné výdaje (v tis. Kč).....	39
Tabulka 12: Kapitálové výdaje (v tis. Kč)	40
Tabulka 13: Bazické indexy výdajů.....	41
Tabulka 14: Soustava informativních ukazatelů obce	42
Tabulka 15: Monitorující ukazatele	43

7.3 Seznam grafů

Graf 1: Skutečné rozpočty obce	30
Graf 2: Struktura příjmů (v tis. Kč).....	31
Graf 3: Struktura výdajů (v tis. Kč)	38

7.4 Seznam schémat

Schéma 1. Členění příjmů obce	19
Schéma 2. Členění výdajů obce	21

7.5 Seznam zákonů

Zákon č. 250/2000 Sb., Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů